

На електоральному полі в Україні залишилася єдина послідовна та непогано організована політична сила націонал-патріотичного спрямування – це ВО «Свобода». Уже тільки ця обставина, а також наступальна антиукраїнська політика біло-синьої влади і вкраплення національно-демократичних лідерів заради власного політичного безсмертя у передвиборчі списки олігархічних партій, робить «Свободу» прохідною до Верховної Ради за її партійним списком на парламентських виборах 2012 року.

Українці своїм протестним голосуванням, напевно, забезпечать цій партії її найближче парламентське майбутнє. Хоча за мажоритарними округами «Свобода», схоже, і без того візьме свої кільканадцять мандатів у Західній Україні.

Однак навіть там серед інтелектуалів і людей із критичним мисленням до ВО «Свобода» є певна недовіра, яка іноді трансформується у відверту конфронтацію, як це було, наприклад, з проректором Українського католицького університету, одним із фундаторів Української Гельсінкської групи Мирославом Мариновичем.

А такий відомий український патріот-інтелектуал, як доцент Києво-Могилянської академії Ігор Лосев, узагалі вважає «Свободу» політичним проектом ФСБ, скерованим на відокремлення Галичини від України та подальшим поглинанням останньої Росією. Лосева в цьому підтримують чимало українських інтелектуалів та журналістів.

На противагу всім їм лідер ВО «Свобода» Олег Тягнибок запевняє українців у зворотньому, заявляючи при кожній нагоді, що його партія послідовно працює на об'єднання української нації, а разом з цим і України. Як аргумент, він наводить просування політичного впливу «Свободи» на схід України і демонструє при цьому певні цифри зростання цього впливу на кожних наступних виборах.

А ще Олег Ярославович дуже часто апелює у своїх палких промовах до таких світочів української справи, як Степан Бандера і Роман Шухевич і позиціонує свою політичну силу не інакше, як ідеологічну правонаступницю ОУН та УПА та їхніх визвольних змагань.

Але не треба бути істориком чи політологом, щоб побачити, що це правонаступництво є певною мірою самозваним та шкутильгає на обидві ноги. Якщо Шухевич, наприклад, у військовий час довіряв росіянам, татарам, євреям, узбекам та іншим зброю (відомо, що в УПА під час війни були батальйони, сформовані з представників інших національностей), то Тягнибок не довіряє їм у мирний час навіть прапорів ВО «Свобода». Як відомо, членами об'єднання можуть бути або чистокровні українці, або їхні напівкровки.

Більше того, як відомо, саме проти росіян, євреїв та кримських татар (останні є, до речі,

є вагомим чинником української державності в Криму!) лідер «Свободи» допустився свого часу ганебних публічних випадів. Погодьтеся, це все якось не стикується ані з діями, ані з заявами нібито його політичних попередників з ОУН-УПА, і Тягнибок про це не може не знати.

Питання перше: можливо, це стикується з настановами його реальних патронів? Якщо такі існують, то вони цим своїм проектом убивають відразу двох зайців: розколюють Україну і наживу демонструють на прикладі «Свободи» для довірливої електоральної більшості, якими огидними нацистами (або навіть фашистами) були Бандера та Шухевич.

Якщо Ігор Лосєв не правий

Але припустімо, що все ж таки ВО «Свобода» дійсно виборює українську Україну та працює на її об'єднання. Лакмусовим папірцем тут можуть слугувати парламентські вибори цього року.

Як відомо, на південно-східних теренах нашої країни місцеві осередки «Свободи» не мають жодних шансів провести своїх представників до Верховної Ради через вибори у мажоритарних округах за місцем їх проживання. А між тим, у такому регіоні, як Донбас, де місцева влада вже другий десяток років тишком-нишком від Києва ґрунтовно реалізує кремлівський проект «Руского міра», проукраїнський депутат – це фактично єдина можливість доведення антиімперської ідеології до донбасівців через місцеві ЗМІ (виходячи зі статусу народного депутата), єдина можливість їх прозріння щодо справжніх винуватців їхніх злиднів (сьогодні на Донбасі для абсолютної більшості населення цими винуватцями є виключно «бендери», тобто галичани).

Зважаючи на це, такій нібито об'єднуючій Україні політичній силі, як «Свобода», конче потрібно забезпечити представництво своїх товаришів із того ж таки Донбасу у Верховній Раді. Тим більше, що виборче законодавство дозволяє кандидатам балотуватися одночасно в мажоритарному окрузі, скажімо, в Галичині, та за партійними списками. Тобто якщо лідери «Свободи» з західних областей програють за мажоритаркою, вони пройдуть за партійним списком.

Але якщо вони переможуть у своїх округах, то їхні місця у списку повинні були б зайняти не представники другого ешелону партійних лідерів з Галичини, а кращі свободівці зі Сходу та Півдня, зокрема з Донбасу, у яких іншого шляху потрапити до Верховної Ради просто нема.

Із тим же розрахунком, а також для просування ідеології націоналізму в центральній Україні, такі пани, як Тягнибок, Мохник, Бенюк, Мірошниченко та Ілленко, мали б, вочевидь, іти за мажоритаркою в Києві та Київській області. А якщо у зв'язку з домовленістю між опозиційними силами їм там не вистачить місця – то в сусідніх із Київською областях.

Але коли пропозиція, подібна до цієї, була нещодавно озвучена одним делегатом з Донбасу на XXIII партійному з'їзді «Свободи», це викликало в залі лише сміх.

У дійсності ж усе навпаки

На установчих зборах Луганського обласного осередку ще 5 грудня 2010 року Олег Тягнибок популярно пояснив тамтешнім симпатикам «Свободи», що місцеві осередки мають вести партійну роботу виключно на свої власні кошти, як і винаймати свій партійний офіс. Бо і центральний провід, і всі інші місцеві організації «Свободи» заробляють, нібито, також на своє існування самі і виключно для себе. І, звісно, після цього луганський осередок не отримав досі з Києва, на відміну від майже всіх осередків інших опозиційних партій у Луганську, жодної копійки.

Але, як виходить з офіційного фінансового звіту, опублікованого в №23 газети «Всеукраїнське об'єднання «Свобода» від 9-15 червня за 2011 рік (стор.12), тільки за 2010 рік видатки на дотації місцевим організаціям «Свободи» склали 1 млн. 915 тис. 355 грн.! А коли луганські свободівці поцікавилися, як таке могло статися, то старші партійні товариші їм пояснили, що всі ці кошти нібито пішли на допомогу західноукраїнським областям, які постраждали від стихійного лиха ще 2008 року.

Тут виникає питання друге: якщо це правда, то що тоді завадило керівництву партії у фінансовому звіті за 2010 рік назвати речі своїми іменами? Невже конспірація від податкової, яка, дізнавшись про ту добродійність центрального проводу «Свободи», наклала б на неї непоборні податки?

У зв'язку з цією очевидною нестиківкою запрошуються ще два вельми слушних запитання: невже бути націоналістом-свободівцем у Львові чи Івано-Франківську значно легше та безпечніше, ніж у суто проросійських (зусиллями місцевих владних еліт) Донецьку чи Луганську? Невже на Донбасі й національно-свідомих спонсорів-бізнесменів більше, як і рядових членів ВО «Свобода» з їхніми партійними внесками, ніж у Галичині?

Але це ще не все. З грудня 2010 року і по сьогодні в Луганську та області немає голів обласного, міського, та районних осередків «Свободи».

Вони давно вже були б, якби луганці мали право їх самі обирати. Але в тому то й справа, що ВО «Свобода» не є демократичною партією, і всі керівні посади в ній на місцях призначаються з Києва, який, схоже, вже не тільки не поспішає з цими призначеннями, а просто не бажає бачити в Луганську своїх лідерів, а разом з ними – й кандидатів у депутати за партійним списком на наступних парламентських виборах.

Ба більше: у Луганську та області на сьогодні формально є лише кілька членів ВО «Свобода», а десятки інших є тільки кандидатами на членство в цій партії, хоча свої заяви на вступ (із чималеньким пакетом супровідних документів) вони подали ще понад рік тому! Але центральний провід партії їх чомусь приймати не поспішає, якщо взагалі цей прийом планує.

Схоже на те, що не набагато кращі справи і в Донецьку, де з волі центрального проводу ВО «Свобода» немає керівника партійного осередку цього великого міста вже другий місяць. Швидше за все, і донеччани не матимуть свого депутата-свободівця у Верховній Раді. А це означає, що совкова ментальність абсолютної більшості мешканців Донбасу залишиться незайманою ще наступні п'ять років, бо «займати» її в місцевих ЗМІ (яким донбасівці довіряють значно більше, ніж київським) просто буде нікому.

І тут, за логікою, виникає запитання п'яте, й останнє: кому вигідна така штучна ізоляція свободівських осередків Донбасу від загальнопартійного виборчого процесу 2012 року? Відповідь, на перший погляд, є очевидною – безроздільно панівній на Донбасі владі регіоналів. Але не факт, що саме вони спонукали центральний провід ВО «Свобода» до тієї ізоляції...

Олександр Крамаренко (Луганськ), [UAINFO](#)
